

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 6S/123/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0724101875
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Machová, Ph.D.
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:0724101875.1

Uznesenie

8 6S/123/2024

Správny súd v Bratislave v právnej veci žalobcov: 1/ A. B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/X, XXX XX E., 2/ F. F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/X, XXX XX E., obaja zastúpení: Mgr. Michal Ferčák, advokát, so sídlom: Bernolákova 1652/29, 955 01 Topoľčany, IČO: 50 825 739, proti žalovanému: Úrad pre územné plánovanie a výstavby Slovenskej republiky, Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Nitra, so sídlom: Novozámocká 3976/67D, 949 05 Nitra, o preskúmanie zákonnosti listu žalovaného č. 07249/2024/A19.1.1., 30047/2024 zo dňa 21.10.2024, takto

rozhodol:

2 6S/123/2024

- Správny súd žalobu odmieta.
- Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

6 6S/123/2024

1. Žalobcovia sa žalobou zo dňa 20.12.2024, doručenou Správne mu súdu v Bratislave (ďalej len „správny súd“) toho istého dňa, domáhali preskúmania zákonnosti a zrušenia listu žalovaného č. 07249/2024/A19.1.1., 30047/2024 zo dňa 21.10.2024, označeného ako „Podnet stavebníka na preskúmanie záväzného stanoviska mesta Levice č. OÚPVŽP-51502/2024-8339/2024-VN - zamietnutie podnetu“ (ďalej len „list“ alebo aj „zamietnutie podnetu“), ktorým žalovaný po preskúmaní záväzného stanoviska mesta Levice č. OÚPVŽP-51502/2024-8339/2024-VN zo dňa 13.08.2024 (ďalej len „záväzné stanovisko“) o nesúlade zámeru novostavby rodinného domu s kanceláriou na pozemkoch reg. C KN parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X v k. ú. E. (ďalej len „stavba“) so záväznou časťou schválenej územnoplánovacej dokumentácie dospel k záveru, že záväzné stanovisko nebolo vydané v rozpore so zákonom č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní v relevantnom znení účinnom od 27.06.2024 do 13.12.2024 (ďalej len „zákon o územnom plánovaní“) a podnet žalobcov - stavebníkov zamietol.

2. Žalobcovia v žalobe okrem iného uviedli, že z hľadiska prieskumu zákonnosti nie je primárne podstatné to, ako je príslušný individuálny právny akt formálne označený (rozhodnutie, opatrenie, oznámenie, vyjadrenie a pod.), ale to, či svojimi účinkami smeruje ku konkrétnym adresátom práva, a zakladá im priamo alebo aj sprostredkovane práva alebo povinnosti. Podľa žalobcov záväzné stanovisko nepochybne má povahu správneho aktu orgánu verejnej správy, ktoré má povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby, nejde len o podkladový materiál pre obec v ďalšom konaní. Poukázali na body 9. a 17. metodického usmernenia Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky č. 3/2024, v zmysle ktorých platí, že obec je vydaným záväzným stanoviskom viazaná, pričom súlad so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie sa preukazuje záväzným stanoviskom príslušného orgánu územného plánovania, ktoré je pre stavebný úrad záväzné a stavebný úrad si nemôže o súlade s územnoplánovacou dokumentáciou urobiť úsudok sám, a z uvedeného dôvodu môže byť záväzným stanoviskom priamo a trvalo zasiahnuté do práv a právom chránených záujmov žalobcov ako stavebníkov. Dodali, že bez kladného posúdenia súladu zámeru žalobcov so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie totiž nemôžu využiť svoj majetok na účely zamýšľanej výstavby.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 07.04.2025 uviedol, že s poukazom na § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) nie je nepodstatné, ako je individuálny právny akt formálne označený, keďže samotné ustanovenie SSP vyžaduje formálne označenie správneho aktu ako rozhodnutie, alebo jeho považovanie za rozhodnutie podľa osobitného zákona a kumulatívne musí byť naplnená podmienka o zakladaní, zmene alebo zrušení práv a právom chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb. V prípade napadnutého listu je už podľa žalovaného z jeho samotného názvu evidentné, že nejde o rozhodnutie v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) SSP a takisto nie je možné konštatovať, že vydaním napadnutého listu, ako aj záväzného stanoviska, dochádza k zakladaniu, zmene alebo zrušeniu práv a právom chránených záujmov žalobcov. Uviedol, že záväzné stanovisko dotknutého orgánu v územnom, resp. stavebnom konaní slúži na ochranu záujmov chránených osobitnými predpismi, napr. v oblasti životného prostredia, cestnej dopravy, pričom jeho vydaním nedochádza k žiadnemu trvalému zásahu do subjektívnych práv žalobcu. Zdôraznil, že záväzné stanovisko mesta E., ako aj napadnutý list žalovaného, slúžia len ako podkladové materiály pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci a až toto bude mať spôsobilosť založiť, zmeniť alebo zrušiť práva a právom chránené záujmy žalobcov. Poukázal aj na ustálenú rozhodovaciu prax - uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžk/4/2018 zo dňa 11. júla 2019, v zmysle ktorého záväzné stanovisko dotknutého orgánu nepodlieha súdnemu prieskumu, nakoľko ide o opatrenie, ktorým nebolo trvalým spôsobom zasiahnuté do subjektívnych práv žalobcu, a preto až konečné meritórne rozhodnutie vo veci samej, vydané v územnom, príp. stavebnom konaní, bude následne možné podrobiť súdnemu prieskumu správnym súdom. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol žalobu ako neprípustnú v zmysle § 98 SSP odmietnuť.

4. Žalobca v replike z 15.07.2025 zotrval na názore o prípustnosti predmetu prieskumu - zákonnosti záväzného stanoviska v správnom súdnom konaní. Zdôraznil, že rozhodujúcim kritériom nie je to, ako sú individuálne správne akty formálne označené (s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 91/2016). Poukázal na odporúčanie Rady Európy Rec (89)8, ktoré upravuje dočasnú súdnu ochranu poskytovanú v správnych záležitostiach, v zmysle ktorého termín správny akt znamená v súlade s rezolúciou (77)31 o ochrane jednotlivca vo vzťahu k správnym aktom správnych orgánov každé jednotlivé opatrenie alebo rozhodnutie prijaté pri výkone správy verejným orgánom, ktoré priamo zasahuje do práv, slobôd alebo záujmov osôb. Zopakoval svoju argumentáciu zo žaloby a uviedol, že zamietnutie podnetu je spôsobilé zasiahnuť do sféry subjektívnych práv, právom chránených záujmov alebo povinností žalobcov. Podotkol, že záväzné stanovisko neobsahuje len zhodnotenie skutočností uvádzaných žiadateľom, ale záväzným spôsobom hodnotí ich súlad s územným plánom mesta.

5. Predmetná vec napadnutá na správny súd dňa 20.12.2024 do senátu a registra 6S bola v súlade s Rozvrhom práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2025 v znení Dodatku č. 3 účinného od 01.07.2025 náhodným výberom pridelená na prejednanie a rozhodnutie do novovzniknutého senátu a registra 10S správneho súdu. Z dôvodu, že v čase rozhodovania nebolo v senáte 10S obsadené miesto tretieho člena senátu, bola v súlade s vyššie uvedeným platným a účinným znením rozvrhu práce

správneho súdu predsedníčkou zastupujúceho senátu 1S ako zastupujúca členka senátu 10S určená JUDr. Barbora Vrbová.

6. Podľa § 7 písm. e) SSP, „Správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.“

7. Podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP, „Správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.“

8. Podľa § 135 ods. 1 SSP, „Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.“

9. Podľa § 140b ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v relevantnom znení účinnom od 27.06.2024 do 14.03.2025 (ďalej len „stavebný zákon“), „Záväzné stanovisko je na účely konaní podľa tohto zákona stanovisko, vyjadrenie, súhlas alebo iný správny úkon dotknutého orgánu, uplatňujúceho záujmy chránené osobitnými predpismi, ktorý je ako záväzné stanovisko upravený v osobitnom predpise. Obsah záväzného stanoviska je pre správny orgán v konaní podľa tohto zákona záväzný a bez zosúladenia záväzného stanoviska s inými záväznými stanoviskami nemôže rozhodnúť vo veci.“

10. Podľa § 7 ods. 1 zákona o územnom plánovaní, „Úrad je ústredným orgánom štátnej správy pre územné plánovanie, výstavbu a vyvlastnenie. Sídлом úradu je Bratislava. Úrad zriaďuje mimo svojho sídla stále regionálne úrady, ktoré nemajú právnu subjektivitu, a určuje územný obvod ich pôsobnosti. Zoznam regionálnych úradov je uvedený v prílohe č. 1. Úrad môže na plnenie úloh zriaďovať pracoviská regionálneho úradu a určovať územný obvod ich pôsobnosti.“

11. Podľa § 4a písm. a) zákona č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov v znení účinnom od 01.04.2024 do 31.03.2025, pôsobnosť regionálneho úradu, „Regionálny úrad na úseku stavebného poriadku vykonáva štátnu stavebnú správu v druhom stupni vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná obec ako stavebný úrad.“

12. Podľa § 40a ods. 1 zákona o územnom plánovaní, „Úrad na úseku územného plánovania do 31. marca 2025 nahrádza záväzné stanovisko orgánu územného plánovania pre rozhodovanie o povolení stavby podľa osobitného predpisu¹⁸⁾ a na povoľovanie ostatných činností podľa osobitných predpisov¹⁾ podľa § 24 ods. 9.“

13. Podľa § 40b ods. 1 zákona o územnom plánovaní, „Záväzné stanovisko vydané na základe žiadosti podanej do 31. marca 2025 je podkladom na vydanie rozhodnutí podľa osobitného predpisu²⁰⁾ a na povoľovanie činností v konaniach podľa osobitného predpisu¹⁾ z hľadiska súladu navrhovanej stavby so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie; § 22 ods. 5 posledná veta tým nie je dotknutá.“

14. Podľa § 40b ods. 7 zákona o územnom plánovaní, „Záväzné stanovisko vydané na základe žiadosti podanej do 31. marca 2025 je preskúmateľné úradom na základe podnetu stavebníka do dvoch mesiacov odo dňa jeho vydania a v procese konania podľa osobitného predpisu na základe podnetu stavebného úradu.“

15. Správny súd v zmysle ustálenej judikatúry (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžfk/35/2018 z 07.08.2019, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod č. R 23/2021) prioritne skúma prípustnosť správnej žaloby, t. j. či je vôbec napadnuté rozhodnutie/opatrenie spôsobilým predmetom súdneho prieskumu, a až následne je úlohou správneho súdu skúmať ďalšie podmienky správneho súdneho konania, napr. či účastník konania pred právoplatnosťou správneho rozhodnutia vyčerpal riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis a pod. V správnom súdnictve vychádza právna úprava prípustnosti súdneho prieskumu právoplatného rozhodnutia/opatrenia orgánu verejnej správy na základe žaloby z princípu generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, z ktorého vyplýva, že správne súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú

oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje v § 7 SSP.

16. Správny súd preto ako prvé skúmal, či žalobcom napadnutý list žalovaného spolu so záväzným stanoviskom je takým správny aktom vydaným orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktoré je v zmysle ustanovení SSP možné považovať za „rozhodnutie“ (podľa § 3 ods. 1 písm. b/ SSP rozhodnutím orgánu verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumie správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka) alebo či ho je možné považovať za „opatrenie“ (podľa § 3 ods. 1 písm. c/ SSP opatrením orgánu verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumie správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté) a či napadnutý list spolu so záväzným stanoviskom podliehajú súdnemu prieskumu postupom podľa ustanovení SSP.

17. Správny súd z administratívneho a súdneho spisu zistil, že žalobcovia ako stavebníci požiadali dňa 19.06.2024 mesto E. o vydanie záväzného stanoviska orgánu územného plánovania podľa zákona o územnom plánovaní, ktoré následne na výzvu dopĺňali. Mesto E. vydalo dňa 13.08.2024 ako dotknutý orgán územného plánovania podľa § 140a ods. 1 písm. b) stavebného zákona ako príslušný orgán územného plánovania v zmysle § 24 ods. 4 zákona o územnom plánovaní záväzné stanovisko podľa §140a ods. 3 a 4, § 140b stavebného zákona a §24 ods. 3 až 5, ods. 9 až 12, § 40a ods. 1, 4 a 6, § 40b a § 40c zákona o územnom plánovaní. Podľa záväzného stanoviska stavba v zmysle predloženého rozsahu dokumentácie nie je v súlade s obsahom záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, ktorá je vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením mesta E. č. 78, o záväzných častiach Územného plánu mesta Levice. Voči záväznému stanovisku podali žalobcovia podnet podľa § 40b ods. 7 zákona o územnom plánovaní, ohľadom ktorého žalovaný zaslal žalobcovi napadnutý list – zamietnutie podnetu.

18. Správny súd poukazuje na to, že záväzné stanovisko, ako aj list žalovaného o zamietnutí podnetu voči záväznému stanovisku predstavujú podľa § 40b ods. 1 zákona o územnom plánovaní, obdobne aj podľa § 140b ods. 1 stavebného zákona, podklad na vydanie rozhodnutí podľa osobitného predpisu, napríklad rozhodnutí vydaných v územnom konaní či stavebnom konaní. To, že ide o stanovisko záväzné (ako ani poukaz na metodické usmernenie Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky č. 3/2024) nič nemení na tom, že ide o podklad pre rozhodnutie, a že tak či tak je jedným z viacerých podkladov potrebných pre rozhodnutie vo veci územného plánovania či výstavby. Podľa konštantnej judikatúry súdov, v správnom súdnictve záväzné stanovisko dotknutého orgánu (mutatis mutandis ani list o zamietnutí podnetu voči záväznému stanovisku) nepodlieha súdnemu prieskumu, nakoľko ide o taký správny akt, ktorým nebolo trvalým spôsobom zasiahnuté do subjektívnych práv žalobcu, a preto až konečné meritórne rozhodnutie vo veci samej, vydané v územnom, príp. stavebnom konaní, bude následne možné podrobiť súdnemu prieskumu správnym súdom (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžk/4/2018 z 11.07.2019, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod č. R 70/2019, sp. zn. 5Sžk/5/2019 z 29.01.2020, ako aj uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Svk/50/2022 zo dňa 28.06.2023, sp. zn. 5Svk/17/2023 zo dňa 25.07.2024).

19. Zároveň správny súd pre úplnosť uvádza, že pre posúdenie prípustnosti predmetu prieskumu v správnom súdnom konaní nie je rozhodujúce to, ako je správny akt označený (t. z. či je výlučne nazvaný rozhodnutie alebo nie), pretože v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) a c) v spojení s § 6 ods. 1 SSP správne súdy preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí, ale aj opatrení orgánov verejnej správy, t. z. nie len dokumentov nazvaných rozhodnutie ale aj iných správnych aktov vydaných orgánmi verejnej správy v administratívnom konaní - opatrení, ktorými sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté. V danom prípade však záväzné stanovisko spolu s napadnutým listom nemožno považovať za rozhodnutie ani opatrenie v zmysle definície v § 3 SSP, pretože rozhodnutím jednoznačne nie sú už podľa nesplnenej prvej podmienky definície - nie sú označené za rozhodnutie ani nie sú považované podľa osobitného predpisu za rozhodnutie; a nie sú ani opatrením, keďže vydaním záväzného stanoviska ako podkladu pre rozhodnutie nemôžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb priamo

dotknuté, ale tieto môžu byť dotknuté, ako vyplýva z vyššie uvedeného, až samotným rozhodnutím vo veci samej.

20. Napadnutý list spolu so záväzným stanoviskom sú teda tzv. opatreniami predbežnej povahy, ktoré nemajú za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcov a ktoré sú podľa § 7 písm. e/ SSP vylúčené z prieskumu súdu v správnom súdnictve. To znamená, že nemajú povahu rozhodnutia alebo opatrenia, ktoré by bezprostredne a konečným spôsobom zasahovali do subjektívnych práv žalobcov a spôsobovali im ujmu, pretože nemajú bezprostredne za následok vznik, zmenu alebo zánik ich práv a povinností, ale ide o správne akty predbežnej povahy, pričom v záväznom stanovisku sa príslušný orgán štátnej správy na úseku územného plánovania v rámci svojej kompetencie odborne vyjadruje k súladu navrhovanej stavby s obsahom záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, s požiadavkami na dopravné a technické vybavenie územia a pod., ktorými môžu byť dotknuté záujmy územného plánovania. Záväzné stanovisko dotknutého orgánu v územnom, resp. stavebnom konaní, teda slúži na ochranu záujmov chránených osobitnými predpismi (napr. v oblasti životného prostredia, cestnej dopravy a pod.), pričom jeho vydaním nedochádza k žiadnemu trvalému zásahu do subjektívnych práv žalobcu. Až rozhodnutie stavebného úradu vydané aj na podklade napadnutého listu a záväzného stanoviska a po vyčerpaní procesných prostriedkov jeho nápravy za účelom ochrany práv žalobcov v administratívnom konaní je rozhodnutím, ktoré je spôsobilé priamo zasiahnuť do práv, právom chránených záujmov a povinností dotknutých účastníkov, pretože ním sa rozhodne o tom, či umiestnenie stavby bude alebo nebude povolené a príp. za akých podmienok.

21. Okrem toho žalobca nijako nad rámec dlhodobo ustálenej a známej judikatúry (uvedenej aj vyššie v bode 18.) ohľadom neprípustnosti prieskumu záväzných stanovisk neuviedol takú argumentáciu, ktorá by už v rámci predchádzajúcich rozhodnutí nebola súdmi posúdená a vyriešená, a teda nepredniesol žiadne nové argumenty, prečo by správny súd mal v tomto prípade pripustiť prieskum napadnutého listu či záväzného stanoviska a odkloniť sa od doterajšej praxe súdov.

22. Správny súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky konania, a to v dôsledku nespôsobilého predmetu súdneho prieskumu, nakoľko napadnutý list a záväzné stanovisko je možné považovať za taký správny akt orgánu verejnej správy, ktorý nemá povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej osoby alebo právnickej osoby, resp. nemá povahu opatrenia, ktorým môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby dotknuté. Správny súd preto žalobu s poukazom na § 98 ods. 1 písm. g) SSP odmietol ako neprípustnú, pretože smerovala proti úkonu orgánu verejnej správy vylúčenému z prieskumu správnym súdom podľa § 7 písm. e) SSP.

23. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a) SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, keďže žaloba bola odmietnutá. Pokiaľ by súd aj vyhodnotil, že žalobca procesne zavinil odmietnutie žaloby a podľa § 171 ods. 1 SSP má súd priznať trovy ostatným účastníkom konania, súd poukazuje na § 168 SSP, v zmysle ktorého orgánu štátnej správy možno priznať náhradu dôvodne vynaložených trov konania, iba ak to možno spravodlivo požadovať, pričom takéto dôvody súd nezhliadol.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Správneho súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

2 6S/123/2024

Proti tomuto uzneseniu možno podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia na Správny súd v Bratislave (§ 443 ods. 1 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 57 SSP) uviesť a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, c)

opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, osoba zúčastnená na konaní podľa § 41 ods. 2 SSP, ak bolo rozhodnuté v ich neprospech (§ 442 ods. 1 SSP). V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom sa v kasačnom konaní nevyžaduje, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.